

Dit is Oldegalileën-Bloemenbuurt &

Zo ziet Oldegalileën-Bloemenbuurt de toekomst

Inhoudsopgave

Wijkplan Oldegalileën-Bloemenbuurt -----	3
Oldegalileën-Bloemenbuurt in vogelvlucht -----	4
<i>Ontwikkelingen in de buurt</i> -----	5
Bewoners over Oldegalileën-Bloemenbuurt -----	6
<i>Wat spreekt bewoners aan in hun wijk?</i> -----	6
<i>Wat zien bewoners graag anders en beter?</i> -----	6
Wat is belangrijk in Oldegalileën-Bloemenbuurt? -----	8
Wijkplan Oldegalileën-Bloemenbuurt -----	9
<i>Het wijkplan toegelicht</i> -----	10
<i>Hoe is het wijkplan tot stand gekomen?</i> -----	10
<i>Het wijkplan en het Programma Leeuwarden Oost</i> -----	11

Wijkplan Oldegalileën-Bloemenbuurt

Hoe zien de bewoners van Oldegalileën-Bloemenbuurt hun wijk? Hoe denken ze over het samen wonen, werken en leven in de wijk? Wat zouden ze liever anders of beter zien? En welke plannen hebben ze zelf om hun wijk (nog) beter te maken? Daarover gaat dit wijkplan.

Het wijkplan is gemaakt met de bewoners van Oldegalileën en de Bloemenbuurt. Op verschillende manieren en op verschillende momenten hebben zij hun wensen, ideeën en plannen voor de wijk gedeeld. Dit plan is een tussenstand. Het laat vooral zien wat de bewoners tot nu toe hebben ingebracht en hoe we daarmee als samenwerkende organisaties in de wijk, met hen op de korte en op de lange termijn aan de slag gaan.

Na de zomervakantie gaan we verder met het ophalen van ideeën en het maken van plannen. Maar eigenlijk is het wijkplan nooit af. Het blijft de komende jaren veranderen. Plannen die zijn uitgevoerd, hoeven niet meer in het wijkplan te blijven staan. En er zullen nieuwe ideeën en plannen ontstaan. Het wijkplan is dus een dynamisch document.

Woont u in Oldegalileën-Bloemenbuurt en wilt u meepraten over het wijkplan? Dan kan! Graag zelfs. Mail naar Leeuwardenoost@leeuwarden.nl. Bellen kan ook: 06 500 501 80 of 06 500 500 20.

Oldegalileën-Bloemenbuurt in vogelvlucht

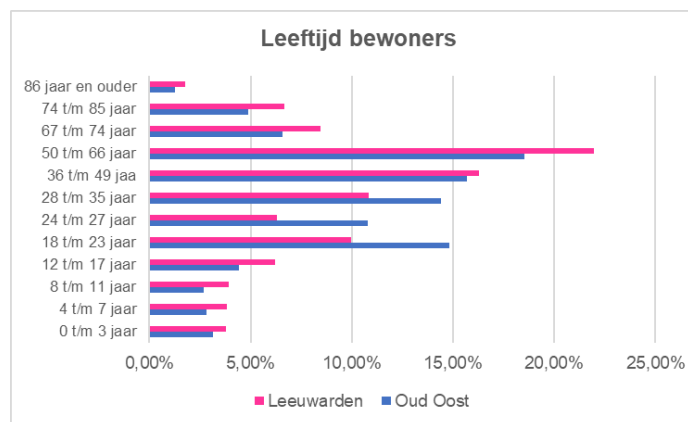
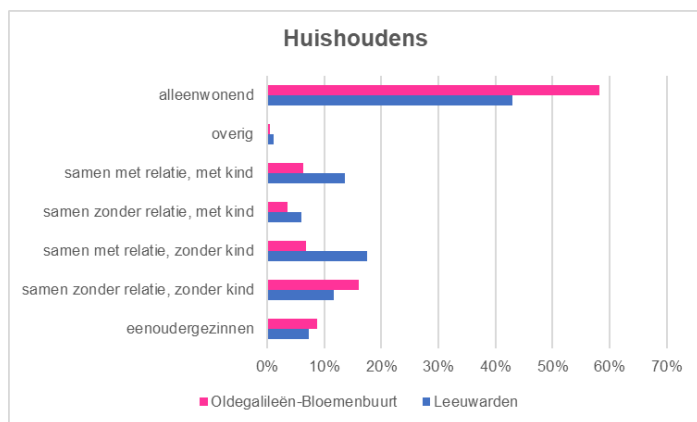
Oldegalileën/Bloemenbuurt is in een aantal fasen gebouwd, vanaf de tweede helft van de 19de eeuw. In 1853 besloot de Hervormde Diaconie om goede en betaalbare huurhuizen te bouwen. Dit werd 'Eigen Brood Bovenal'. Het project kreeg landelijk bekendheid.

Tot de jaren '70 van de vorige eeuw was er veel bedrijvigheid in deze buurten. Veel hoekpanden waren winkels en er waren verschillende fabrieken. Langs de Ee stonden pakhuizen. Ook waren er scheepswerven, daarvan is alleen de Stadswerf nog over. De meeste winkelpanden zijn nu woonhuizen. Ook kwamen er enkele grote nieuwbouwcomplexen, zoals aan de Lindebuurt en woonzorgcentrum St. Jozef.

In Oldegalileën/Bloemenbuurt wonen 3.300 mensen. De twintigers zijn in deze buurten in de meerderheid. Meer dan een kwart van de bewoners is tussen de 20 en 29 jaar. Van de 2015 woningen, zijn er zo'n 700 sociale huurwoningen en een ongeveer 770 koopwoningen. De rest is particuliere verhuur en ouderenhuisvesting. Vooral in Oldegalileën is veel sprake van particuliere verhuur. Er is veel armoede in Oud-Oost. Bijna 1 op de 5 bewoners (18%) kon in 2021 niet of moeilijk rondkomen. Dat percentage is nu waarschijnlijk nog hoger, door de stijgende prijzen van energie en boodschappen.

Door de verkamering, wonen er relatief veel jongeren in Oud-Oost. Voor een belangrijk deel zijn dit studenten. Dit verklaart ook het hoge percentage alleenwonenden en stellen zonder formele relatie en zonder kinderen. Het aantal gezinnen met jonge kinderen blijft sterk achter in vergelijking met de rest van de stad.

De bewoners van Oldegalileën-Bloemenbuurt*

* Sommige gegevens zijn alleen beschikbaar voor Oud-Oost als geheel

Indicator	2011	2017	2019
Binding	6,0	5,5	6,8
Binding mensen	5,8	5,2	6,0
Binding stad	6,9	6,2	8,2
Binding wijk/dorp	5,3	5,2	6,2
Capaciteiten	5,5	5,8	5,7
Gezondheid	6,4	7,0	6,8
Inkomen	3,4	2,8	3,7
Opleiding	6,7	7,5	6,6
Leefomgeving	5,2	5,3	4,9
Fysiek	5,6	5,7	6,0
Sociaal & veilig	5,1	5,2	4,7
Vervuiling & overlast	4,8	5,0	4,1
Meedoen	6,2	5,5	5,1
School & werk	6,1	5,5	5,0
Sociale contacten	5,5	5,3	4,7
Vrije tijd	7,2	5,6	5,1
Vrijwillige inzet	5,8	5,5	5,6
Totaal	5,7	5,5	5,6

* De gegevens voor de grafieken zijn uit: huishoudens – 2022, leeftijden – 2021, kunnen rondkomen – 2021, sociale index Oud-Oost - 2019

Ontwikkelingen in de buurt

Een deel van de koopwoningen wordt de komende jaren verduurzaamd. Daarbij wordt ook de woonomgeving groener gemaakt. Dit is belangrijk omdat de zomers steeds heter worden en dat merk je vooral in dichtbebouwde buurten als Oldegallieën en Bloemenbuurt. En een groene omgeving heeft minder last van wateroverlast bij hevige regenbuien.

Oud-Oost doet ook mee aan het Gezinslab. Het doel van het Gezinslab is samen met ervaringsdeskundigen de oorzaken van een slechtere gezondheid aan te pakken. De buurtkamers spelen een belangrijke rol in het Gezinslab. Hier kunnen gezinnen terecht met hun vragen over gezondheid. Daarbij gaat het niet alleen om lichamelijke gezondheid. Wijkbewoners kunnen bijvoorbeeld ook hulp krijgen bij schulden en beter omgaan met geld of met vragen over de opvoeding. Een belangrijk uitgangspunt van het Gezinslab is dat er niet over bewoners wordt gepraat met mét bewoners. Wat hebben zij nodig om een positievere gezondheid te ervaren.

In het Gezinslab werken veel partijen samen, zoals bewonersorganisaties, Amaryllis, Healthy Ageing Netwerk Noord-Nederland, NHL Stenden, Rijksuniversiteit Groningen/Campus Fryslân en de gemeente.

Bewoners over Oldegalileën-Bloemenbuurt

Wat spreekt bewoners aan in hun wijk?

Oldegalileën en de Bloemenbuurt zijn echte volksbuurten. Mensen waarderen de gezelligheid die daarbij hoort. Al missen de oudere bewoners het sociale karakter van vroeger. Doordat er veel studenten wonen, wordt dat minder. Toch denken de bewoners nog wel om elkaar. De wijkbewoners houden ook van de knusse huisjes en de bouwstijl en ze vinden het prettig om dicht bij het centrum te wonen. Een buurthuis is belangrijk voor de wijk. Bewoners waarderen het groen en de moestuintjes van de Groene Apotheek. Daarvan zouden ze er wel meer willen hebben.

Top 4 - wat waarderen bewoners?

1. Oude volkswijkgevoel, mensen zijn er voor elkaar
2. Groen en vooral de moes- en pluktuintjes
3. Het buurthuis
4. Fijn dicht bij het centrum
5. De mooie monumentale woningen (Werkmanslust)

Wat zien bewoners graag anders en beter?

Bewoners storen zich aan zwerfafval en slecht onderhoud van straten en stoepen. Ze hebben het idee dat melden geen zin heeft, omdat er toch niets aan wordt gedaan. Met name oudere bewoners hebben ook moeite met de straatverlichting. De stoep wordt onvoldoende verlicht. Dat leidt tot valpartijen, zeker in combinatie met het slechte onderhoud. Daarnaast maken bewoners zich zorgen over de verkeersveiligheid. Een aantal straten, met name de Oldegalileën en de Goudenregenstraat wordt als racebaan gebruikt, ook door eigen wijkbewoners. De Goudenregenstraat zou een 30-km weg moeten worden.

De wijk zou graag willen dat er minder woningen aan studenten worden verhuurd en dat gezinnen in de wijk blijven wonen. De huisjesmelkers moeten worden aangepakt. Bewoners zien ook het goede van de studenten en zouden hun kennis graag beter willen in kunnen zetten voor de wijk. Maar de samenstelling is nu te eenzijdig. Er is veel sprake van armoede en het opleidingsniveau is laag. Bewoners voelen zich soms veroordeeld tot de wijk. Aantrekkelijke, goedkope studentenkamers op een campus in de buurt van de wijk zou een oplossing kunnen zijn. Dan ontstaat er ruimte voor jonge gezinnen.

Overlast

Een deel van de bewoners heeft veel last van jongeren die overlast veroorzaken. Er wordt veel lachgas gebruikt, overigens niet alleen door jongeren uit de eigen wijk. Bewoners zien ook regelmatig groepjes onbekende jongeren. Het drugsgebruik, dat soms al in de ochtend begint, levert ook onveilige situaties op in het verkeer. Er zouden meer activiteiten voor jongeren moeten worden georganiseerd, zoals een zakgeldproject of een afvalgame (de ballonnetjes van het lachgas worden ook opgepakt door kleine kinderen). Jongeren willen hier ook zelf over meedenken. Daarnaast zouden de wijkbewoners graag de wijkagent terug zien in de wijk. Deze wijkagent zou een spreekuur moeten houden, snel reageren op meldingen en met de jongeren in gesprek durven te gaan.

Een aantal bewoners ervaart overlast van de Prins Constantijn School. Sinds de kinderen van de basisschool vanwege corona om de beurt pauze hebben, is het wel heel lang druk in de buurt. Geluidsoverlast in een speelkwartier is niet erg, maar de hele dag is lang. Zeker omdat het geluid, sinds de school is

verbouwd, sterk weerkaatst door de bebouwing rond het plein. Wellicht kan hier iets aan worden gedaan met 'bekleding' van de muren, ofwel met groen of bijvoorbeeld met een geluidabsorberend kunstwerk.

Ouders, maar ook scholen en het buurtwerk, maken zich zorgen over het gedrag van kinderen in de speeltuintjes. Er wordt veel ruzie gemaakt. Zij zouden graag meer kinderactiviteiten in de buurt willen hebben.

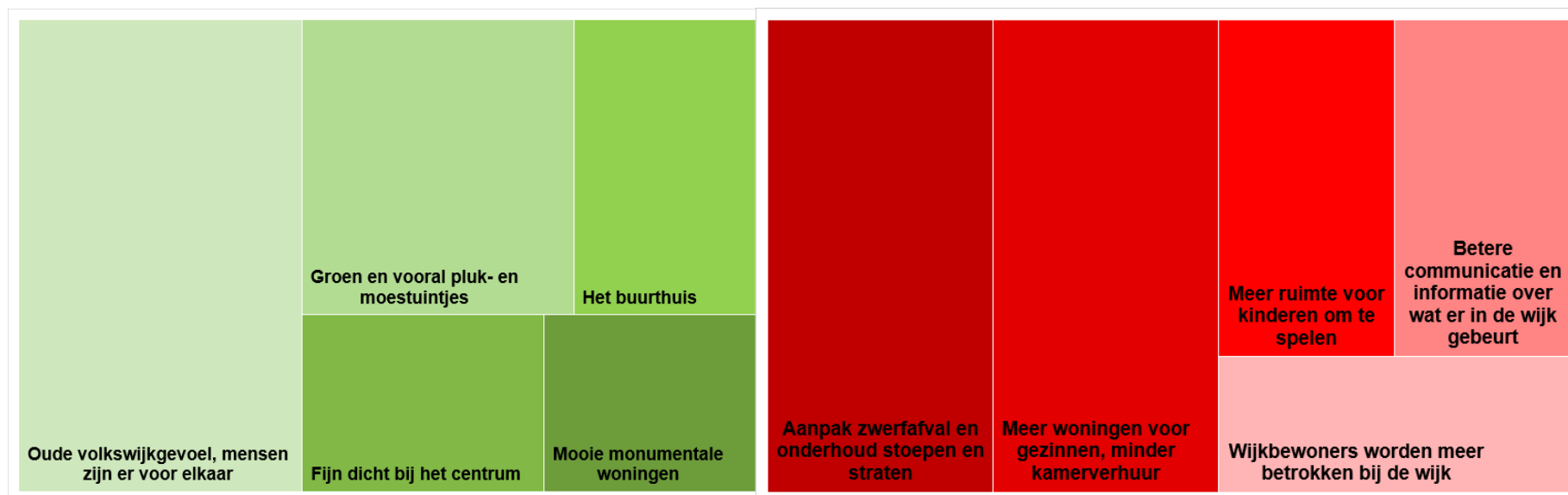
Bewoners zouden graag meer plekken zien om elkaar te ontmoeten en de sociale verbinding te versterken. Maar het is ook belangrijk om wat er al gebeurt beter onder de aandacht te brengen. Het zou goed zijn als meer mensen betrokken waren bij de activiteiten. Nu zijn activiteiten en initiatieven soms kwetsbaar, omdat er te weinig mensen veel doen. Bewoners missen het wijkkrantje.

Communicatie

Er zou beter en meer gecommuniceerd moeten worden met bewoners over wat er in de wijk gebeurt. Denk aan nieuwbouwplannen. Ook wanneer bewoners bouwactiviteiten zien en zelf achter informatie aangaan, krijgen ze geen antwoorden. Van meldingen bij de politie is niet altijd duidelijk wat ermee gebeurt. Bewoners hebben het idee dat er vaak niets mee wordt gedaan, omdat ze geen reactie krijgen en ook niet zien dat er iets verandert. Veel wijkbewoners hebben behoefte aan 'één loket' waar ze met al hun vragen terecht kunnen en waar ze kunnen navragen hoe het met hun melding of vraag staat.

Top 5 - wat kan beter?

1. Zwerfafval wordt aangepakt en stoepen en straten worden goed onderhouden
2. Meer woningen voor gezinnen, minder verhuur van kamers aan studenten
3. Meer ruimte voor kinderen om te spelen
4. Betere communicatie en meer informatie over wat er in de wijk gebeurt
5. Wijkbewoners worden meer bij de wijk betrokken.

Wat is belangrijk in Oldegalileën-Bloemenbuurt?

Oldegalileën-Bloemenbuurt heeft een redelijk nieuw wijkpanel. De bewoners zijn blij dat er weer een wijkpanel is. De leden hebben hun ideeën en dromen voor de wijk op papier gezet en gedeeld met Leeuwarden-Oost. Daarnaast is er een werkgroep 'de Verbinding' die na corona weer probeert zich te verenigen. Deze groep bestaat uit diverse organisaties en bewonersgroepen die betrokken zijn bij de wijk. De Groene Apotheek is bekend in de wijk en wordt gewaardeerd door de bewoners. Zij richt zich vooral op de pluktuin en groene initiatieven in de wijk.

Het buurthuis in de oude broodfabriek is erg belangrijk voor de wijk. Sommige bewoners voelen zich buitengesloten. Het buurthuis is een centrale plek, waar iedereen zich veilig, gehoord en gelijk voelt. Waar je mag wezen wie je bent. Het buurthuis kan helpen om ongenoegen en onmin in de wijk te verminderen. Het wijkteam houdt wekelijks spreekuur in het buurthuis. Het generatiehuis organiseert culturele en kunstzinnige activiteiten. Bewoners vinden dat een aantrekkelijke manier om elkaar te ontmoeten en beter te leren kennen.

Wijkplan Oldegalileën-Bloemenbuurt

<p>Wat moet blijven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Volkswijkgevoel • Pluk- en moestuintjes • Het buurthuis • Fijn dicht bij het centrum • monumentale woningen (Werkmanslust) 	<p>Wat beter kan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanpak zwerfafval en onderhoud stoepen en straten • Meer woningen voor gezinnen, minder kamerverhuur • Ruimte om te spelen • Betere communicatie en informatie over wat er in de wijk gebeurt • Bewoners meer betrekken bij de wijk 	
<p>Korte termijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wijkshow • Wijkkrantje terug • Samen zorgen voor de groenhoekjes en nieuwe groenhoekjes aanleggen • Burtmoedernetwerk voor oppas • Zakgeldproject voor jongeren • Minder zwerfafval • Nieuwe leden vinden voor het wijkpanel • Geluidsoverlast van het schoolplein van de Prins Constantijn School verminderen 	<p>Lange termijn</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Grof vuil/herbruikbaar afval in de wijk ophalen en opknappen ➤ Aanpakken huisjesmelkers ➤ Duurzaamste wijk van Leeuwarden maken ➤ Goede, goedkope kamers voor studenten buiten de wijk ➤ Voetbalveldje aan het eind van de Azaleastraat veranderen in ontmoetingsplek ➤ Oldegalileën-Bloemenbuurt duurzaamste wijk van Leeuwarden ➤ Studenten laten meedenken over maatschappelijke problemen en duurzaamheid in de wijk 	<p>Programma Leeuwarden Oost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leren: <ul style="list-style-type: none"> - Rijke schooldag: meer uren, meer activiteiten - Soepele overgang basisschool – voortgezet onderwijs (o.a. huiswerkbegeleiding) - Ouders kunnen rolmodel zijn • Werken: <ul style="list-style-type: none"> - Wijkbedrijf bieden meer mogelijkheden voor opstap naar werk - De buitendienst van de gemeente biedt meer mensen baangarantie - Opleidingstrajecten en stageplekken met baanmatching - Kansrijke beroepen zijn zichtbaar in de wijk • Wonen: <ul style="list-style-type: none"> - Verduurzamen particulieren woningen en vergroenen omgeving - Zwerfafval aanpakken met circulariteit - Een team van professionals die problemen in de wijk sneller kunnen aanpakken. - Werken aan meer sociale en fysieke samenhang tussen de wijken in Leeuwarden Oost. • Gezondheid: <ul style="list-style-type: none"> - Gezinnen die vastlopen beter helpen, samen met ervaringsdeskundigen (Gezinslab) - Kunst in je buurt (samen cultuur maken om welzijn te vergroten) - Schulden beperken en sneller aanpakken - Sport en bewegen mogelijk maken en stimuleren.

Het wijkplan toegelicht

Als je in Oldegalileën/Bloemenbuurt vraagt wat mensen missen, is het antwoord vaak 'geld'. Het wijkpanel en de bewoners willen dat dit verandert. Oldegalileën-Bloemenbuurt moet een wijk worden die kansen en ruimte biedt aan iedere inwoner. Het wijkpanel heeft hierover een aantal ideeën.

Er liggen kansen om meer mogelijkheden te creëren waar bewoners elkaar laagdrempelig kunnen ontmoeten, zodat er meer verbinding ontstaat. Het gezamenlijk onderhouden van heringerichte groenhoekjes in samenwerking met de Groene Apotheek bijvoorbeeld. Dat zorgt voor verbinding en ontmoeten. Als mensen elkaar makkelijker vinden, kijken ze ook meer naar elkaar om. Ook wil het wijkpanel van het voetbalveldje aan de Gerbrandyweg een parkachtige omgeving maken, met fruit- en notenbomen, een fitnessparcours en picknicktafels. Het wijkpanel zou bewoners ook meer willen betrekken bij de samenleving en van Oldegalileën-Bloemenbuurt de meest duurzaamste wijk van Leeuwarden maken. Studenten kunnen daarbij helpen. Zij hebben de kennis. Bewoners en het wijkpanel zouden heel graag de afvalstromen in de wijk zelf reguleren om daarmee ook werk te creëren in de wijk. Het wijkpanel ziet de kansen die het biedt om 'aandachtswijk' te zijn.

Hoe is het wijkplan tot stand gekomen?

Bewoners hebben op verschillende manieren meegedacht en meegepraat over dit wijkplan. De opbouwwerkers van Amaryllis zijn op verschillende plekken in de wijk in gesprek gegaan met bewoners aan de hand van spelborden met een plattegrond van de wijk. Daarbij hebben de opbouwwerkers extra aandacht gehad voor bewoners die vaak niet worden gehoord. Zoals laaggeletterden. Zij waren heel blij dat ze konden meepraten. Bewoners konden hun zorgen en wensen ook op kaartjes invullen. En er is een enquête geweest. In de enquête is gevraagd naar de ervaringen van bewoners in Oud Oost als geheel. In totaal hebben zo ruim 160 mensen ideeën ingebracht. Met al deze informatie is een eerste concept gemaakt van het wijkplan met tops van wat bewoners waarderen en willen behouden en van wat zij graag willen veranderen.

Over dit concept zijn bewoners met elkaar in gesprek gegaan tijdens een bewonersavond. Wat er tijdens deze avond is gezegd, is verwerkt in deze tussenstand. Een aantal concrete plannen is samengebracht in het schema op de vorige pagina. Sommige kunnen snel worden uitgevoerd. Andere plannen vragen meer tijd en geld. Dat een idee in het schema staat, is geen garantie dat het wordt uitgevoerd. Maar we gaan het samen wel proberen.

De eerste resultaten hebben we voor de zomer gedeeld om na te gaan of bewoners zich erin herkenden. Na de zomer volgde een eerste tussenstand die gedeeld is met de betrokkenen. Vervolgens is nog met groepen gesproken die eerder niet aan bod waren gekomen. Dit mondt uiteindelijk uit in wijkplannen die de focus hebben op de eerstkomende jaren. Wijkplannen zijn niet statisch en blijven altijd in ontwikkeling.

Leerlingen van vijf basisscholen hebben verder samen met de kinderburgemeester een droomtekening van hun wijk gemaakt. Die tekening heeft ook een plek gekregen in de wijkplannen. Met JINC werken we de ideeën op school verder uit.

We bekijken in de komende periode samen met bewoners hoe we verder gaan met de acties uit de wijkplannen.

Het wijkplan en het Programma Leeuwarden Oost

Meer dan vijftig organisaties werken samen in het Programma Leeuwarden Oost. Denk aan de woningcorporaties, Omrin, werkgevers, scholen, de gemeente en de politie. Zij hebben allemaal hun handtekening gezet onder de ambitie om de verschillen in opleiden, inkomen, werk, wonen en gezondheid tussen vijf wijken in Leeuwarden Oost en de rest van Leeuwarden te verkleinen. Het programma gaat dus over alles wat belangrijk is om goed te leven, wonen en werken in Leeuwarden Oost. Oud-Oost is een van de wijken die meedoet in het programma,, naast Heechterp-Schieringen, Bilgaard, de Vrijheidswijk en Camminghaburen.

Het Programma Leeuwarden Oost werkt aan grote veranderingen. Dit zijn veranderingen waarvoor veel partners moeten samenwerken en die een andere manier van werken vragen. Het zijn ook vaak veranderingen die vernieuwing vragen en die in heel Leeuwarden Oost worden uitgevoerd. In het wijkplan wordt meer ingezoomd op de wijk zelf. Wat willen en kunnen wijkbewoners zelf aanpakken en oppakken om hun wijk te verbeteren? En wat zijn hun ideeën, wensen en behoeftes? Sommige plannen van bewoners kunnen door ze op een andere manier uit te voeren ook een plek krijgen in het Programma Leeuwarden Oost.